

6.16:30

7/10010
7/10011
7/10012
7/10013

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-4281
Konu : Soru Önergeleri

24 KASIM 2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.10.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16150 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Abdullah ÖZER'e ait 7/10010 esas nolu, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ'ye ait 7/10011 esas nolu, Ankara Milletvekili Hakkı Süha OKAY'a ait 7/10012 esas nolu, Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/10013 esas nolu, yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/10010 (2 sayfa)
2. Görüş 7/10011 (2 sayfa)
3. Görüş 7/10012 (2 sayfa)
4. Görüş 7/10013 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

7/10012

ÖNERGE SAHİBİ : Hakkı Suha OKAY
Ankara Milletvekili

Esas No : 7/10012

SORU 1) Amonyum Sülfat (% 21N), Amonyum Nitrat (%26N), Amonyum Nitrat (%33N), Üre, DAP ve Kompoze 20-20-0 gübre çeşitlerinin; 2002-2009 yılları arasında, yıllar itibariyle, ayrı ayrı fiyatları nedir?

CEVAP 1) 2002-2009 yılları arasında kimyevi gübrelerin fiyatları aşağıda verilmektedir.

2002-2009 (OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİ) KİMYEVİ GÜBRE FİYATLARI (\$/TON)								
GÜBRE CİNSİ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009 Ocak- Ağustos
% 21 A.S.	108	129	187	186	179	230	431	253
% 26 CAN	117	153	191	218	208	244	389	329
% 33 A.N.	128	167	211	231	242	286	447	363
ÜRE	157	206	241	312	325	421	581	475
DAP	235	258	349	373	386	507	1278	653
20.20.0	169	189	250	277	279	344	848	483

Kaynak: Üretici, İthalatçı firma fiyatlarından derlenmiştir.

SORU 2) Gübre fiyatlarında özellikle 2006-2009 yılları arasında ortaya çıkan, ekonominin gerçekleriyle açıklanamayacak fahiş değişimlerin nedenlerini araştırmak üzere bir çalışma yapılmış mıdır? Eğer böyle bir çalışma yapıldı ise, bu çalışmanın sonuçları ne olmuştur?

CEVAP 2) Ülkemizde kimyevi gübre fiyatları dünya gübre fiyatları ile döviz kuruna göre serbest piyasa koşullarında belirlenmektedir. Dünya gübre fiyatları ise arz talep dengesi içerisinde oluşmaktadır. Enerji tarımı için yeni tarım alanlarının kullanıma açılması nedeniyle arzın talebi yeteri oranda karşılayamamasından 2007 yılının son çeyreğinden itibaren dünya gübre fiyatlarının artmasına paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları artış göstermiştir. Ancak, dünya gübre fiyatlarının 2008 yılının Ekim ayından itibaren düşmesine paralel olarak ülkemizde de gübre fiyatları gerilemiştir.

2008 yılı Temmuz ayına göre 2009 yılı Temmuz ayında Amonyum Sülfat (%21) gübresinde %54.34, Amonyum Nitrat (%33) gübresinde %33.71, Üre gübresinde %44.79, DAP gübresinde ise %63.90 oranlarında fiyatlarda gerileme olmuştur. Ayrıca 2008 yılı Temmuz ayına göre 2009 yılı Temmuz ayında mazot fiyatları da %24.52 gerilemiştir.

SORU 3) Özellikle 2008 yılında gübre fiyatlarında ortaya çıkan büyük artış hangi iç ve dış faktörlerden kaynaklanmıştır? Bu artış ekonominin gereklerinden mi kaynaklanmıştır yoksa ekonominin normal işleyişinin dışında bazı çevrelerin fiyat artışlarında rolü var mıdır? Hükümetinizin fiyat artışına müdahale etmemesinin gerekçeleri nedir?

CEVAP 3) 2008 yılında gübre fiyatlarında ortaya çıkan artış dış faktörlerden kaynaklanmıştır. 2007 yılına göre 2008 yılında dünya ortalama gübre fiyatlarına (FOB, \$/TON) bakıldığında Amonyum Sülfat (%21) gübresinde % 64, Amonyum Nitrat (%33) gübresinde %62, Üre gübresinde %61 ve D.A.P. gübresinde % 135 artış olmuştur. Hükümet mağduriyeti giderici destekler vermiştir.

SORU 4) Söz konusu artışın tarımsal üretim ve çiftçilerimizin gelirlerine olumsuz etkileri hesaplanmış mıdır? Gübre fiyatlarında çiftçilerimizi ve tarımsal üretimi olumsuz etkileyen fiyat değişimlerini önlemek ve fiyatları üretici açısından makul seviyelere çekmek için herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?

CEVAP 4) Artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda 2005-2009 yılları arasında bütçe imkanları çerçevesinde toplam 1 milyar 552 milyon TL kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır.

Artan mazot fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için 2003-2009 döneminde Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) dahil olan çiftçilere alan bazlı olarak ürün gruplarına göre değişen miktarda toplam 2 milyar 463 Milyon TL mazot destekleme ödemesi yapılmıştır.

Verdiğimiz destekler ile ortalama olarak; çiftçilerimizin kimyevi gübre maliyetinin % 13'ü, mazot maliyetinin ise % 18'i karşılanmıştır.

2010 yılında da mazot ve gübre destekleme ödemesine devam edilecektir.